

III – MỘT SỐ THÔNG TIN VỀ LIÊN HỢP QUỐC VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA MỘT SỐ CƠ QUAN LIÊN HỢP QUỐC Ở VIỆT NAM

1. Tư liệu về Liên hợp quốc

* Liên hợp quốc chính thức ra đời ngày 24/10/1945 với 51 Quốc gia thành viên. Tên gọi Liên hợp quốc do Tổng thống Mĩ Franklin D. sáng lập ra

và được sử dụng lần đầu tiên trong "Tuyên ngôn của Liên hợp quốc" ngày 1/1/1942.

* Tôn chỉ mục đích

Theo Hiến chương Liên hợp quốc, các Quốc gia sáng lập quyết tâm thiết lập Liên hợp quốc thành một tổ chức quốc tế mang tính toàn cầu với mục tiêu hàng đầu là bảo đảm một nền hoà bình và trật tự thế giới bền vững. Theo điều 1 của Hiến chương, Liên hợp quốc được thành lập nhằm 4 mục tiêu :

a) Duy trì hoà bình và an ninh quốc tế ;

b) Thúc đẩy quan hệ hữu nghị giữa các quốc gia trên cơ sở tôn trọng nguyên tắc bình đẳng về quyền lợi giữa các dân tộc và nguyên tắc dân tộc tự quyết ;

c) Thực hiện hợp tác quốc tế thông qua giải quyết các vấn đề quốc tế về các mặt kinh tế, xã hội, văn hoá và nhân đạo trên cơ sở tôn trọng các quyền con người và quyền tự do cơ bản cho tất cả mọi người không phân biệt chủng tộc, màu da, ngôn ngữ và tôn giáo ;

d) Xây dựng Liên hợp quốc thành trung tâm điều hoà các nỗ lực quốc tế vì các mục tiêu chung.

* Các Tổng thư kí của Liên hợp quốc từ khi tổ chức này được thành lập :

– Trygve Lie, Na Uy, nhậm chức ngày 2/2/1946 ;

– Dag Hammarskjold, Thụy Điển, nhậm chức ngày 10/4/1953 ;

– U Thant, Mianma, nhậm chức ngày 3/11/1961 ;

– Kurt Waldheim, Áo, nhậm chức ngày 22/12/1971 ;

– Javier Perez De Cuillar, Pê-ru, nhậm chức ngày 15/12/1981 ;

– Boutros Boutros Ghali, Ai Cập, nhậm chức ngày 1/1/1992 ;

– Kofi Annan, Ga-na, nhậm chức ngày 1/1/1997.

2. Tư liệu về hoạt động của một số cơ quan Liên hợp quốc ở Việt Nam

Ngay trước khi gia nhập Liên hợp quốc, nước ta đã nhận được sự giúp đỡ của nhiều cơ quan chuyên môn của Liên hợp quốc như : từ năm 1973 với Quỹ Nhi đồng Liên hợp quốc (UNICEF) ; từ năm 1975 với Tổ chức Khí tượng thế giới (WMO), Tổ chức Y tế thế giới (WHO), Chương trình Lương thực thế giới (PAM), Cơ quan cứu trợ thiên tai của Liên hợp quốc (UNDRO), Cơ quan năng lượng nguyên tử quốc tế (IAEA) ; từ năm 1976 với Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF),

Cơ quan Cao uỷ Liên hợp quốc về người tị nạn (UNHCR), Quỹ Liên hợp quốc về các hoạt động dân số (UNFPA), v.v...

Chương trình Lương thực thế giới (PAM) : Có thể nói từ năm 1975 đến nay, PAM luôn luôn giữ vị trí hàng đầu trong các tổ chức quốc tế viện trợ cho các dự án ở Việt Nam. Ví dụ, dự án 2780 về trồng rừng ở năm tỉnh Nghệ An – Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên – Huế và Quảng Nam – Đà Nẵng, kết quả đã trồng được 317 000 ha rừng ; dự án 2797 làm thuỷ lợi ở Hà Nam, Nam Định, Ninh Bình ; dự án 2651 về chăm sóc các cháu ở nhà trẻ, các bà mẹ có thai và nuôi con nhỏ ; mới đây là dự án 4304 trị giá 20,3 triệu đô la Mỹ sẽ cung cấp hơn 11,5 vạn tấn lương thực để giúp nhân dân 12 tỉnh trồng 125 000 ha rừng trên các vùng đất trống, đồi trọc, ven biển từ Quảng Ninh đến Thuận Hải.

Quỹ Nhi đồng Liên hợp quốc (UNICEF) được thành lập ngày 11/12/1946 với tên gọi ban đầu là Quỹ cứu trợ trẻ em khẩn cấp.

Tôn chỉ mục đích của UNICEF là :

– Chăm sóc, phục vụ và bảo vệ mọi quyền lợi cho sự phát triển của trẻ em trên toàn thế giới, tập trung ưu tiên số một đối với trẻ em ở các nước đang phát triển và kém phát triển.

– Tham gia các hoạt động cứu trợ khẩn cấp nhằm giúp đỡ trẻ em, phụ nữ là nạn nhân của chiến tranh, xung đột, thiên tai.

Năm 1996, để thích ứng với điều kiện và hoàn cảnh thế giới mới nhằm phục vụ trẻ em một cách hiệu quả nhất, "Tuyên ngôn UNICEF" được chính thức thông qua với nội dung chủ yếu sau :

– Thực hiện mọi chủ trương của Liên hợp quốc về bảo vệ các quyền của trẻ em, đồng thời hỗ trợ đáp ứng những yêu cầu cơ bản của trẻ em ;

– Hỗ trợ các quốc gia thực hiện những cam kết về trẻ em do Hội nghị thượng đỉnh về trẻ em của Liên hợp quốc (1990) đề ra ;

– Huy động mọi ý chí chính trị và các nguồn lực vật chất nhằm giúp các nước xây dựng năng lực nhằm đề ra các chính sách phù hợp để chuyển giao dịch vụ trẻ em tới các hộ gia đình ;

– Cam kết đảm bảo sự bảo vệ đặc biệt cho những trẻ em gặp hoàn cảnh đặc biệt khó khăn như : trẻ em là nạn nhân của xung đột vũ trang ; trẻ em nghèo khó, trẻ em lang thang cơ nhỡ ;

– Thông qua các chương trình quốc gia để khuyến khích quyền bình đẳng cho phụ nữ và trẻ em gái, đồng thời hỗ trợ họ tham gia các hoạt động phát triển kinh tế cũng như chính trị của các quốc gia và cộng đồng. UNICEF hợp tác với tất cả các chính phủ, các tổ chức quốc tế và các tổ chức phi chính phủ trong khuôn khổ Công ước quốc tế về Quyền trẻ em nhằm đạt được các mục tiêu về trẻ em do Hội nghị Thượng đỉnh về trẻ em (1990) đề ra. Chỉ riêng năm 1990, UNICEF đã dành cho Việt Nam 14,363 triệu đô la Mỹ và trong 5 năm (1991 – 1995), UNICEF đã quyết định cung cấp cho nước ta hơn 90 triệu đô la Mỹ. Việt Nam là một trong 7 nước trên thế giới nhận nhiều viện trợ nhất của UNICEF để thực hiện các dự án và chương trình trên các lĩnh vực y tế, giáo dục, dinh dưỡng và vệ sinh môi trường, phụ nữ và phát triển trẻ em trước tuổi đi học.

Quỹ Liên hợp quốc về các hoạt động dân số (UNFPA) đã giúp đỡ tích cực cho nước ta trong việc đào tạo cán bộ và các hoạt động dân số. Riêng trong năm 1990, UNFPA đã tài trợ cho nước ta 5,9 triệu đô la Mỹ và đã đề ra dự án cho những năm 1992 – 1996.

Cao uỷ Liên hợp quốc về người tị nạn (UNHCR) hoạt động với mục đích hoàn toàn nhân đạo, phi chính trị, có hai chức năng chính là bảo hộ và tìm giải pháp lâu dài cho người tị nạn.

Số tiền tài trợ của UNHCR đối với Việt Nam năm 1987 là 2,6 triệu đô la, năm 1988 là 3,7 triệu đô la, năm 1990 là 10,6 triệu đô la Mỹ.

Ngoài ra, còn nhiều tổ chức khác thuộc Liên hợp quốc đều thực hiện các dự án giúp đỡ Việt Nam, như *Tổ chức giáo dục, khoa học và văn hoá của Liên hợp quốc (UNESCO)* giúp ta trùng tu, tôn tạo lại di tích Huế ; năm 1990 ra Nghị quyết kỉ niệm 100 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh – Người anh hùng giải phóng dân tộc và nhà văn hoá lớn. Trong thời gian gần đây có 6 dự án của UNESCO đã được thực hiện như dự án "Đánh giá tổng thể ngành giáo dục", dự án "Giáo dục gia đình", "Chương trình tiếng Anh",... với tổng số tiền tài trợ trên 2,7 triệu đô la Mỹ.

Tổ chức phát triển công nghiệp của Liên hợp quốc (UNIDO) đã tài trợ cho Việt Nam một số chương trình phát triển khoa học – kĩ thuật và công nghệ. *Tổ chức Y tế thế giới (WHO)* đã dành cho nước ta nhiều sự trợ giúp về kĩ thuật y tế, chương trình tiêm chủng, phòng dịch,...